



Opetus- ja kulttuuriministeriö
Nuoriso- ja liikuntapolitiikan osasto
Liikunnan vastuualue
PL 29
00023 Valtioneuvosto

LIIKUNTAPAIKKOJEN PERUSTAMISHANKKEIDEN RAHOITUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2028

Lapin aluehallintovirasto esittää opetus- ja kulttuuriministeriölle Lapin liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelman liitettäväksi valtakunnalliseen liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan vuosille 2025–2028.

Rahoitussuunnitelmaesitys on käsitelty ja hyväksytty Lapin liikuntaneuvostossa.

Johtaja

Kaisa Post

Liikuntatoimen ylitarkastaja

Kai-Matti Joonas

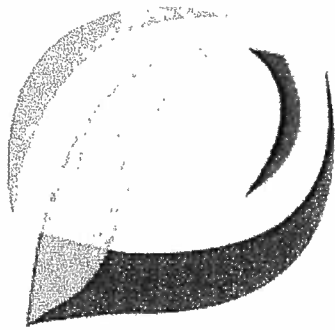
Liite

Lapin liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma vuosille 2025–2028.

Tämä asiakirja LAAVI/1286/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/1286/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Post Kaisa 27.08.2024 10:44

Esittelijä Joonas Kai-Matti 27.08.2024 10:38



Lappi

Aluehallintovirasto

**LAPIN
LIIKUNTAPAikkojen
PERUSTAMISHANKKEIDEN
RAHOITUSSUUNNITELMA
VUOSILLE 2025–2028**

Rovaniemi 2024

SISÄLLYS

1. SUUNNITELMAN TAUSTA	1
2. KUNTIEN ILMOITTAMAT PERUSTAMISHANKKEET	2
3. SUUNNITELMAN MÄÄRÄRAHAPERUSTEET JA MERKITYS	2
4. LAPIN LIIKUNTAPAIKKASUUNNITELMA VUOSILLE 2025- 2028	3
4.1. Suunnitelman perusteet	3
4.2 Opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallan perustamishankkeet	4

LIITE

Liite 1	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallan perustamishankkeet vuosina 2025–2028
---------	--

1. SUUNNITELMAN TAUSTA

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö laatii vuosittain valtion talousarvion valmistelun yhteydessä seuraavaa neljää vuotta varten opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeiden valtakunnallisen rahoitussuunnitelman.

Valtakunnallista rahoitussuunnitelmaa varten liikunnan aluehallintoa edustava aluehallintovirasto laatii kunnilta saatujen ehdotusten perusteella alueellansa toteutettavaksi aiotuista perustamishankkeista kiireellisyysjärjestysluettelon. Luettelossa esitetään mukaan otettavat hankkeet.

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha avustusten myöntämiseksi liikunta- paikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatoimien perustamishankkeisiin. Avustuksilla edistetään erityisesti laajojen käyttäjäryhmien tarpeisiin tarkoitettujen liikuntapaikkojen rakentamista, hankkimista, peruskorjaamista ja varustamista.

Avustusta myönnetään ensisijaisesti kunnalle tai kuntayhtymälle sekä kunnan tai kuntayhtymän määräämisvallassa olevalle yhteisölle. Avustusta voidaan myöntää myös muille yhteisöille.

Liikuntalaissa tarkoitettujen liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatoimien perustamishankkeena pidetään toimenpidettä (rakentaminen tai hankinta), jonka arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään 20 000 € (ALV 0 %).

Liikuntalain mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö voi siirtää aluehallinnon valmisteltavaksi tai päätettäväksi osan liikuntapaikkarakentamiseen varatusta määrärahasta. Liikunnan aluehallinto toimii tällä hetkellä valtionapuviranomaisena sellaisten perustamishankkeiden osalta, joiden kokonaiskustannusarvio on enintään 1 200 000 euroa (ALV 0 %).

Perustamishankkeiden valtionavustuksen laskennallisena määräytymisperustana on perustamishankkeen arvonlisäveroton kustannusarvio.

2. KUNTIEN ILMOITTAMAT PERUSTAMISHANKKEET

Kunnat ilmoittivat suunnitelmakaudelle 2025–2028 kaikkiaan neljä opetus- ja kulttuuri-ministeriön toimivaltaan kuuluvaa perustamishanketta. Hankkeiden yhteenlasketut kustannusarviot olivat lähes 18 miljoonaa euroa.

Perustamishankkeista kolme on koulujen yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä olevia sisäliikuntatilahankkeita ja yksi on uimahallihanke. Hankkeet ovat pääsääntöisesti peruskorjaus- ja perusparannushankkeita.

3. SUUNNITELMAN MÄÄRÄRAHAPERUSTEET JA MERKITYS

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaan aluehallintovirasto asettaa ministeriön toimivallan hanke-esitykset kiireellisyysjärjestykseen. Tämä lista on pohjana ministeriössä loppuvuodesta laadittavalle rahoitussuunnitelmalle vuosille 2025–2028.

Rahoitussuunnitelmaesitys on käsitelty ja hyväksytty Lapin alueellisessa liikuntaneuvostossa. Liikuntaneuvoston käsittely ja hyväksyntä kattaa Lapin maakuntaliiton käsittelyn.

Suunnitelmat ovat ohjeellisia. Ministeriön valtionavustusta koskevat päätökset tehdään varsinaisessa hakemusvaiheessa asiakirjoissa esitettyjen tietojen sekä aluehallintovirastolta että valtion liikuntaneuvostolta saatujen lausuntojen pohjalta.

4. LAPIN LIIKUNTAPAIKKASUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2028

4.1. Suunnitelman perusteet

Tutkimuksilla on osoitettu, että liikunnalla on lukuisia myönteisiä vaikutuksia terveyteen, hyvinvointiin ja toimintakykyyn. Säännöllisellä liikunnan harrastamisella saadaan säästöjä sosiaali- ja terveydenhuollon, työelämän ja ennen aikaisen eläköitymisen kustannuksiin.

Väestön liikuntaharrastuksen edistäminen edellyttää liikuntapaikkaverkoston ylläpitoa ja kehittämistä. Tähän liittyvä valtionaputoiminta on välttämätöntä.

Ministeriön avustusperiaatteena on ollut, että avustus kattaa noin 30 % hakijan esittämästä arvonlisäverottomasta kustannusarviosta, ei kuitenkaan enempää kuin 750 000 euroa. Korotettujen valtionavustusten osalta uimahallien avustus voi olla 800 000–1 000 000 euroa allastilaohjelman monipuolisuudesta riippuen ja useamman kuin yhden toiminnallisesti merkittävän liikuntapaikan sisältävän liikuntapaikkahankkeen avustus voi olla enintään 1 200 000 euroa. Ministeriön linjaus on hyvä ja kunnallista liikuntapaikkarakentamista tukeva.

Lapin aluehallintoviraston keskeisiä valtionaputoiminnan linjauksia ovat:

- Liikuntalain perusteella etusijalle asetetaan kunnalliset ja laajoja käyttäjäryhmiä palvelevat liikuntapaikkahankkeet.
- Uusien rakentamishankkeiden arvioinnin kohdalla kiinnitetään huomio hankkeiden alueelliseen ja paikalliseen merkitykseen.
- Painotetaan alueellista merkitystä omaavia, ylikunnallisia hankkeita, joissa olemassa olevia rakenteita muutetaan liikuntakäyttöön. Näiden kohdalla on kuitenkin korostettava erikseen hankekohtaista arviointia.
- Huomioidaan ”Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirjassa” esitetyt painoalalinjaukset, jotka koskevat lasten ja nuorten liikuntaympäristöjen kehittämistä sekä terveyttä edistävien liikuntaolosuhteiden lisäämistä.
- Tuetaan peruskorjaushankkeita.
- Sisäliikuntatilojen kohdalla suosituimmuusasemassa ovat yhteishankkeet opetuksen kanssa erityisesti silloin, kun on kyse kunnan pääliikuntatilasta.
- Ei-kunnallisissa hankkeissa on kunnan puoltava kannanotto.
- Hankkeet ovat tarkoituksenmukaisesti suunniteltuja, turvallisia sekä liikuntaesteettömiä.
- Aluehallintovirasto tarkistaa suunnitelman vuosittain.

4.2. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallan perustamishankkeet

Perustamishankkeet, joiden kustannusarviot (ALV 0 %) ovat yli 1 200 000 €, kuuluvat ministeriön toimivaltaan. Ne asetetaan kuntien ilmoittaman aloitusvuoden mukaan vuositaiseen kiireellisyysjärjestykseen.

Vuosi 2025

Sijat 1–2 Lapin aluehallintovirasto esittää valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan hyväksyttäväksi Lapin alueelta seuraavat hankkeet: Kolarin kunnan Ylläsjärven liikuntahalli sekä Rovaniemen kaupungin Napsun pienten koulun liikuntapaikat. Hankkeet ovat kunnallisia ja hyvin perusteltuja.

Kolarin kunta, Ylläsjärven liikuntahalli

Ylläsjärven liikuntahallin liikuntatilojen kokonaislaajuus oheistiloineen on 460 m². Hankkeen aloitusvuosi on 2025 ja sen kustannusarvio on 1 666 511 euroa. Liikuntatilojen pääasialliset käyttäjät ovat Ylläsjärven koulun oppilaat ja varhaiskasvatus sekä ilta- ja viikonloppukäytön osalta liikuntaseurat, yhdistykset ja omaehtoiset liikkujat. Ylläsjärven koulu on valmistunut vuonna 2017 ja siinä ei ole sisäliikuntatiloja lainkaan. Koulussa on oppilaita 87. Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja mahdollisimman laajan iltakäytön mahdollistaviksi.

Hankkeen ensijaisena tarveperusteluna on puuttuva palvelu. Väestöltään ja elinkeinotoiminnaltaan kasvavalla kylällä on palveluja, kuten oma koulu, mutta ei liikunnan harrastamiseen soveltuvia sisäliikuntatiloja. Oppilasmäärältään kasvavan koulun koulu- ja liikunnan tarpeiden ohella korostuvat myös paikallisten asukkaiden sisäliikuntatilojen tarve. Liikuntatilat tulevat edistämään koululiikunnan ohella myös alueen väestön liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia. Hankkeen tarveperusteluna korostuu myös sen vaikutus sijaintipaikkaansa laajempaan harrastusmahdollisuuksia luovana liikuntapaikkana. Esitetty hanke on laajoja käyttäjäryhmiä palveleva kunnallinen perusliikuntapaikka. Pohjoisessa sen pitkä ja kylmä talvi edellyttävät monien liikuntalajien harrastamiseksi sisäliikuntatiloja. Ilmasto ja vuodenaajoista johtuvien olosuhteiden takia sisäliikuntatilojen kysyntä on jatkuvasti niiden tarjontaa suurempaa.

Hanke ei sisälly vahvistettuun valtakunnalliseen liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan.

Hankkeen sijaintipaikka on ratkaistu. Hankkeen sijaintipaikaksi kaavaillun alueen kaavoitus on hyväksytty.

Hanke on merkitty kunnan investioitiohjelmaan vuodelle 2025. Hankkeen hanke- ja rakennustekniset suunnitelmat ovat pääsääntöisesti valmiit.

Rovaniemen kaupunki, Napsun pienten koulun liikuntapaikat

Esitetty hanke on uuden Nivanvaaran koulukeskittymän liikuntatiloihin liittyvän toteuttamishankkeen kolmas vaihe. Rovaniemen kaupunki on aikaisemmin saanut valtionavustusta kokonaishankkeen vaiheeseen kaksi. Kokonaishankkeen tavoitteena on nykyisten Napapiirin yläasteen sekä Syväsenvaaran koulujen korvaminen yhdellä koulukeskittymällä. Liikuntatilojen osalta kokonaishankkeen vaiheet yksi, kaksi ja kolme sisältävät kaikkiaan: uuden liikuntasalin, uuden urheilukentän ja vanhan koulun liikuntasalin

peruskorjauksen. Rovaniemen kaupunki on toteuttanut liikuntatiloista uuden liikuntasali-hankkeen kokonaan omalla rahoituksella.

Napsun pienten koulu on rakennettu vuonna 1992. Esitetty hanke käsittää vanhan koulun liikuntasalin peruskorjauksen ja koulun piha-alueelle toteutettavan lähiliikuntapaikan. Hankkeen liikuntatilojen kokonaislaajuus on 3 775 m², josta sisäliikuntatilojen osuus oheistiloineen on 595 m² ja ulkoliikuntatilojen osuus lähes 3200 m². Ulkoliikuntatilat käsittävät koulunpiha-alueen lähiliikuntapaikkaan sisältyvät pelikenttä- ja lasten leikialueet. Liikuntasalin koko on 373 m². Hankkeen kustannusarvio on 1 500 000 euroa. Liikuntatilojen pääasialliset käyttäjät ovat koulukeskuksen oppilaat, varhaiskasvatus sekä ilta- ja viikonloppukäytön osalta liikuntaseurat ja omaehtoiset liikkujat. Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja mahdollisimman laajan iltakäytön mahdollistaviksi.

Hankkeen tarveperusteluna korostuvat koulu- ja liikuntatilojen ikääntymisestä, heikkokuntoisuudesta ja toiminnallisen käytettävyyden parantamisesta johtuva välttämätön peruskorjaustarve sekä liikuntatilojen tarve muodostuvan koulukeskuksen koululiikunnan toteuttamiseksi. Koululiikunnan lisäksi hankkeen tarpeellisuutta korostaa Rovaniemen kaupungin alueella oleva sisäliikuntatilojen jatkuva tarjontaa suurempi kysyntä. Esitetyt liikuntatilat tulevat osaltaan palvelemaan noin 1 100 oppilaan koulukeskittymän liikunnanopetusta sekä suurinta keskustataajaman ulkopuolisen asuinalueen asukkaiden ja seurojen ilta- ja viikonloppu liikunnan harrastamista. Lisäksi hankkeessa luodaan lähiliikuntaolosuhteita lasten koulu- ja välituntiliikunnan sekä kouluajan ulkopuolisiin tarpeisiin. Suunnitellut liikuntapaikat ovat koululiikunnan ohella laajoja käyttäjäryhmiä palvelevia, kunnallisia, hyvin perusteltuja ja keskeisiä perusliikuntapaikkoja alueensa asukkaille. Alueen maantieteellisen sijainnin takia sen pitkä ja kylmä talvi edellyttää sisäliikuntalajien harrastamiseksi sisäliikuntatiloja, minkä takia tilojen kysyntä on jatkuvasti tarjontaa suurempaa.

Hanke ei sisälly vahvistettuun valtakunnalliseen liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan.

Hankkeen sijaintipaikka on ratkaistu. Hankkeen sijaintipaikaksi kaavailun alueen kaavoitus on hyväksytty.

Hankkeen rahoitus on sijoitettu kunnan investointiohjelmaan vuosille 2025–2026. Hankkeen hanke- ja rakennustekniset suunnitelmat ovat pääsääntöisesti valmistuneet.

Vuosi 2026

- Sija 1** Lapin aluehallintovirasto esittää valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan hyväksyttäväksi Lapin alueelta Savukosken kunnan Kirkonkylän liikuntasalin peruskorjaushankkeen. Hanke on kunnallinen ja hyvin perusteltu.

Savukosken kunta, Savukosken kirkonkylän liikuntasali

Savukosken kunnan sisäliikuntasali sijaitsee Korvatunturin peruskoulun yhteydessä olevassa erillisessä rakennuksessa. Rakennuksessa sijaitsee myös kunnan pääkirjasto. Kirjasto-sisäliikuntasali on otettu käyttöön vuonna 1985, eikä siihen ole tehty aikaisempia peruskorjauksia. Selvitysten mukaan rakennuksen käytön jatkaminen edellyttää kattavaa peruskorjausta. Sisäliikuntatilojen bruttoneliöt ovat 648 m², josta liikuntasalin koko on 480 m². Hankkeen kustannusarvio liikuntatilojen peruskorjauksen osalta on 1 600 000 euroa.

Hankkeen tarveperusteluina ovat sisäliikuntatilojen välttämättömyys ja merkitys kunta-laisten keskeisenä perusliikuntapaikkana. Liikuntasali on ainoa sisäliikuntatila kunnassa ja sen poistuminen käytöstä sisäilmaongelmien ja myös muiden syiden takia on todellinen uhka ilman rakennuksen perusteellista peruskorjausta. Liikuntatilan käyttäjinä ovat kirkonkylän asukkaiden lisäksi myös alueen seurat ja yhdistykset, päiväkotit sekä koulun oppilaat. Esiteitty hanke on laajojen käyttäjäryhmiä palveleva, kunnallinen, hyvin perusteltu ja keskeinen perusliikuntapaikka alueensa asukkaille.

Hanke sisältyy valtakunnalliseen liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan vuodelle 2026.

Hankkeen sijaintipaikka on ratkaistu. Hankkeen sijaintipaikaksi esitetyn alueen kaavoitus on hyväksytty.

Hanke on merkitty kunnan investointiohjelmaan vuodelle 2026. Hankkeen rahoitus ei ole merkitty voimassa olevaan investointiohjelmaan kokonaisuudessaan, johtuen investointiohjelman tarkasteluvuosien päättymisestä vuoteen 2026. Hankkeen rahoituksen loppuosa vuodelle 2027 vahvistetaan tulevassa investointiohjelmassa. Hankkeen suunnittelu on käynnissä.

Vuosi 2027

- Sija 1** Lapin aluehallintovirasto esittää valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan hyväksyttäväksi Kemlin kaupungin uimahallin peruskorjauksen. Hanke on kunnallinen ja hyvin perusteltu.

Kemlin kaupunki, Kemlin uimahallin peruskorjaus

Kemlin uimahalli muodostuu kahdesta eri-ikäisestä, toisiinsa liittyvästä osasta. Uimahallin vanhempi osa on valmistunut vuonna 1967, uudempi laajennusosa vuonna 1997. Uimahallin vanhempi osa on voimassa olevassa asemakaavassa määrätty suojeltavaksi. Uimahallin kokonaispinta-ala on 4 228 br-m² ja erillisiä altaita on viisi kappaletta. Uimahalli sisältää allastilojen lisäksi myös kuntosalin. Kävijäkertoja uimahallissa on vuosittain noin 135 000 kappaletta. Kemlin kaupunki on tehnyt 3.9.2023 uimahallin sijaintialuetta koskevan asemakaavamuutoksen, jossa uimahallin suojelumerkintä on poistettu. Kaavamuutospäätöksestä on valitettu ja asian käsittely on edelleen kesken.

hallinto-oikeudessa. Kaupungin tahtotilana on aloittaa, kaavamuutosta koskevan valituspäätöksen saatuaan, uimahallin peruskorjaus tai uudisrakentaminen vuonna 2027. Hankkeen päivitetty kustannusarvio on 12 900 000 euroa.

Hankkeen tarveperusteluna on uimahallin iästä johtuva peruskorjauksen tai uudisrakentamisen välttämättömyys. Uimahallin säilymisen varmistamiseksi ja sen käytön edelleen mahdollistamiseksi on esitetty hanke erittäin perusteltu. Uimahalli palvelee laajoja käyttäjäryhmiä ja se on keskeinen liikuntapaikka Kemlin kaupungin liikuntapaikkatarjonnassa. Uinnin sekä muiden vesiliikuntalajien harrastaminen edellyttää Lapissa suurimman osan vuotta sisäuintitiloja. Uimahallin käyttäjäkunta on laaja ja kävijämäärät ovat suuret ja halli palvelee Kemlin kaupungin asukkaiden ohella myös koko Meri-Lapin erittäin aktiivista vesiliikuntaan liittyvää omaehtoista harrastamista sekä seura- ja yhdistystoimintaa. Pohjoisen harvaan asutuilla alueilla kysytyjen liikuntapaikkojen kysyntä ja siten myös niiden vaikutusalue on tavallisesti laaja ja ylikunnallinen. Hanke on kunnallinen, hyvin perusteltu ja keskeinen perusliikuntapaikka alueensa asukkaille.

Hanke sisältyy vahvistettuun valtakunnalliseen liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaan vuodelle 2027.

Hankkeen sijaintipaikka on ratkaistu. Hankkeen sijaintipaikkaa koskevasta suojelupäätöksen purkamisesta asemakaavamuutoksella on tehty valitus hallinto-oikeuteen. Asian käsittely on kesken.

Hanke on merkitty kunnan investointiohjelmaan vuodelle 2027. Hankkeen rahoitus ei ole merkitty voimassa olevaan investointiohjelmaan kokonaisuudessaan, johtuen investointiohjelman tarkasteluvuosien päättymisestä vuoteen 2027. Hankkeen rahoituksen loppuosa vuodelle 2028 vahvistetaan tulevassa investointiohjelmassa. Hankkeen tarkemmat hanke- ja rakennustekniset suunnitelmat tarkentuvat hankkeen edetessä.

Vuosi 2028

Ei hankkeita

Liitteiden 2 ja 3 sarakkeiden selitykset

Kiirr.sija	Hankkeiden vuosittainen kiireellisyysjärjestys
Kunta	Kunta, jonka alueella hanke toteutetaan
Hankkeen nimi	Rakentamishankkeen nimi
Tyyppi	Hankkeen LIPAS-tyyppikoodi
Real.-aste	Hankkeen realistisuusaste: 0 = ei sisälly voimassa olevan kuntasuunnitelman toteuttamisosaan 1 = sisältyy voimassa olevan kuntasuunnitelman toteuttamisosaan
Kust.arvio	Kunnan ilmoittaman hankkeen kustannusarvio 1 000 euroina
Toteut-taja	Hankkeen toteuttaja: 1 = kunta 2 = rekisteröity yhdistys esim. urheiluseura 3 = osakeyhtiö (Oy) 4 = muu esim. säätiö
Esitetty rakenta-sen al.vuosi	Kunnan ilmoittama hankkeen suunniteltu rakentamisen aloittamis-vuosi
Huomautus	Hankkeeseen liittyviä täydentäviä tietoja - Esit. yhteishankkeeksi = esitetään, että hankkeen rahoitukseen osallistuvat myös opetusviranomaiset

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN TOIMIVALLAN RAHOITUSSUUNNITELMAHANKKEET VUOSILLE 2025-2028
 HANKELISTAUS TIEDOKSI

Lite 1

Kiir- sija	Kunta	Hankkeen nimi	Tyyppi	Real- aste	Kust.- arvio 1000 €	Ra- hoi- tus	To- teut- taja	Esitetty rakenta- misen aloitus- vuosi	Huomautukset
VUOSI 2025									
	Kolari	Yläsjärven liikuntahalli	2210	1	1667	1	1	2025	EI PHRS
	Rovaniemi	Napsun pienten koulun liikuntapaikat	2150/1200	1	1500	1	1	2025	EI PHRS
VUOSI 2026									
	Savukoski	Savukosken kirkonkylän liikuntasali pk	2150	1	1600	1	1	2026	PHRS 2026
VUOSI 2027									
	Kemi	Uimahallin perusparannus/uudisrakentaminen	3310	1	12900	1	1	2027	PHRS 2027
VUOSI 2028									
	Ei hankkeita								
KAIKKI ESITETYT HANKKEET YHTEENSÄ				4	kpl	17 667			